

Демченко О. Розвиток творчих здібностей майбутніх педагогів обдарованих дітей під час практичних занять / О.Демченко // Збірник тез II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «II Шкловські читання «Проблеми сучасних природничо-математичних наук та методик їх викладання» (28-29 жовтня 2020 р.). – Глухів, 2020. – С. 221-222.

Демченко О.

Демченко Е.

Demchenko O.

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ ОДАРЕННЫХ ДЕТЕЙ ВО ВРЕМЯ ПРАКТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ

DEVELOPMENT OF THE CREATIVE ABILITIES OF FUTURE TEACHERS OF GIFTED CHILDREN DURING PRACTICAL TRAINING

Анотація. Анотація. Показана необхідність моделювання системи підготовки майбутніх вчителів, метою якої є оволодіння студентами особливої компетентності для роботи з дітьми з проявами різних видів обдарованості. Однією з умов досягнення таких результатів є організація квазіпрофесійної діяльності студентів на різних етапах навчального процесу. Для розвитку якостей і необхідних навичок, які є домінуючими у педагогів обдарованих дітей, слід використовувати практичні заняття з педагогічних дисциплін, організовуючи їх за певним алгоритмом, що включає етапи, види і методи роботи.

Ключові слова: обдарованість, обдарована дитина, квазіпідготовка, практичне заняття.

Анотация. Показана необходимость моделирования системы подготовки будущих педагогов, целью которой является овладение студентами специальной компетентностью для работы с детьми с

проявленнями різних видів одареності. Одним из умов досягнення таких результатів є організація квазіпрофесійної діяльності студентів на різних етапах освітнього процесу. Для розвитку домінуючих для педагогів одарених дітей якостей і необхідних умінь слід використовувати практичні заняття по педагогічних дисциплінах, організовуючи їх за певним алгоритмом, який включає етапи, види і методи роботи.

Ключевые слова: одаренность, одаренный ребенок, квазіпідготовка, практичне заняття.

Annotation. The necessity of modeling the system of training future teachers is shown, the purpose of which is to master students of special competence for working with children with manifestations of different types of giftedness. One of the conditions for achieving such results is the organization of quasi-professional activities of students at various stages of the educational process. To develop the qualities and necessary skills that are dominant for teachers of gifted children, practical classes in pedagogical disciplines should be used, organizing them according to a certain algorithm, which includes stages, types and methods of work.

Key words: giftedness, gifted child, quasi-training, practical lesson.

У контексті реформування освітнього процесу у педагогічних ЗВО актуалізувалася робота з упровадження досвіду розвинених країн світу щодо спеціальної підготовки педагогів до виявлення потенційно обдарованих дітей і створення умов для їх творчої самореалізації. Розробка та впровадження науково-методичної системи має бути спрямована на створення умов для формування творчого й компетентного педагога обдарованих дітей. У вітчизняній педагогіці вищої вже проводяться теоретичні дослідження (О.Антонова, О.Ващук, В.Демченко, Ю.Клименюк, Л.Корецька, Д.Корольов, Л.Мерва, О.Петрович, Л.Радзіховська, Р.Семенова, Г.Тригубець, В.Ушмарова,

М.Федоров, М.Шемуда О.Черншов та ін.), присвячені різним аспектам формування педагога обдарованих дітей, які поступово впроваджуються в освітню практику.

За останніми даними, кількість дітей з проявами різних видів обдарованості може бути до 15-30% від загальної вікової вибірки. З огляду на це, вважаємо [1], що необхідно, з одного боку, вводити в освітні програми підготовки майбутніх фахівців психолого-педагогічного профілю спеціальні дисципліни, в основі яких теорія та методика роботи з обдарованими дітьми («Психологія обдарованості», «Навчання і виховання обдарованої дитини», «Робота з обдарованими дітьми в розвивальному просторі закладу освіти», «Інноваційні технології в роботі з обдарованими дітьми» тощо). З другого боку, необхідно імплементувати теоретичні та методичні засади організації професійного супроводу обдарованих дітей у зміст обов'язкових психолого-педагогічних дисциплін («Загальна та вікова психологія», «Вступ до спеціальності із загальними основами педагогіки», «Історія педагогіки», «Теорія виховання», «Методика виховної роботи», «Психологія творчості» тощо), ввівши в робочі програми окремі питання чи теми.

Важливе значення у підготовці майбутніх педагогів до роботи з обдарованими дітьми відіграють практичні заняття з педагогічних дисциплін, під час яких студенти вчаться творчо використовувати психолого-педагогічні знання з теорії обдарованості в умовах, наближених до реального освітнього процесу; моделювати індивідуальну траєкторію розвитку дитини з проявами обдарованості; підбирати інноваційні методи, прийоми розвитку здібностей і обдарувань дітей тощо. У педагогіці вищої школи розроблені загальні вимоги до такої форми організації навчальної діяльності студентів, на основі якої нами [3] було розроблено та апробовано авторський алгоритм їх проведення. Під час проведення практичних занять широко використовуються проблемні методи навчання, зокрема філософські вправи [2], спрямовані на розв'язання суперечних питань, аналіз дискусійних думок, розвиток критичного мислення. Важливим є «креативно-практичний блок», на який відводиться

приблизно третина бюджету часу практичного заняття. На цьому етапі студенти працюють робота в парах / малих групах (3-5 осіб) над виконанням спільного творчого завдання / вирішення педагогічної ситуації / проведення навчально-педагогічної гри з метою вироблення умінь використовувати теоретичні знання в умовах квазіпрофесійної діяльності. Здобувачі також презентують творчі завдання (таблиць, есе, моделей тощо), які виконують під час самостійної підготовчої роботи.

Література

1. Демченко О.П. Підготовка майбутніх творчих педагогів обдарованих дітей у контексті євроінтеграції / О.П. Демченко // Молодий вчений. – 2019. – № 5.2 (69.2), травень. – С. 47-52.
2. Лимар Ю.М. Використання філософського діалогу у формуванні навичок демократичного спілкування майбутніх педагогів / Ю.М. Лимар, О.П. Демченко, І.С. Турчина // Інноваційна педагогіка. – 2019. – Випуск 16. – Т. 1. – С. 110-115.
3. Міщик Л.І. Вступ до спеціальності «Соціальна педагогіка»: навчальний посібник / Л.І.Міщик, О.П.Демченко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 328 с.